

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0223U002423

Державний реєстраційний номер: 0121U109048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-02-2023

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Таксономічна ревізія модельних груп біоти та встановлення параметрів їх філетичного різноманіття

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2022

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державний природознавчий музей Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534452

Місцезнаходження: вул. Театральна, буд. 18, м. Львів, Львівська обл., 79008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322356917, 380322728917, 380322742307

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1681.474

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Філогенетичні та антропогенні фактори фауно- та флорогенезу модельних груп біоти України

Назва роботи англійською:

Phylogenetic and anthropogenic factors of fauna and flora genesis of model groups of Ukrainian biota.

Реферат українською:

Аналіз різних аспектів типологічної організації біоти є дуже чутливим до вибору філогенетичної та, відповідно, таксономічної системи, в межах якої такий аналіз проводиться. Важливо забезпечити максимальну відповідність між таксономічною структурою досліджуваної групи та характером її еволюції. Проведено таксономічні ревізії модельних груп флори та фауни, зокрема вільноживучих ґрунтових нематод родини Aporcelaimidae (Enoplia), мікроартропод підродини Nipponentominae (Protura), палеогенових й сучасних комах родини Baetiscidae (Ephemeroptera), для яких описано нові для науки таксони. Здійснено таксономічну ревізію та номенклатурну валідацію назв ендемічних судинних рослин флори Українських Карпат, а також описано таксономічну та фенетичну різноманітність антропохорної складової регіональних малакокомплексів заходу України. У процесі дослідження таксономічної структури і філогенетичних зв'язків модельних груп фауни і флори було застосовано інтегративні методи аналізу морфологічної та генетичної структури організмів та методи кладистики, генофілетики, кількісного, статистичного та системного аналізу.

Реферат англійською:

The analysis of different aspects of biota typological organization is very sensitive to the choice of phylogenetic and taxonomic systems within which it will be carried out. It is important to provide correspondence between taxonomic structure of the group under investigation and the type of its evolution. Taxonomic revisions of the model groups of flora and fauna, in particular free-living soil nematodes of the family Aporcelaimidae (Enoplia), microarthropods of the subfamily Nipponentominae (Protura), Paleogenic and recent insects of the family Baetiscidae (Ephemeroptera), were conducted. New Ephemeroptera taxa were described. Taxonomic revision and nomenclature validation of the names of endemic vascular plants of the flora of the Ukrainian Carpathians were carried out. The taxonomic and phenetic diversity of the anthropochoric component of the regional malacocomplexes of western Ukraine was described. During the study of the taxonomic structure and phylogenetic relationships of model groups of fauna and flora integrative analysis of morphological and genetic structure of organisms and methods of cladistic, genophyletic, quantitative, statistic and system analysis were used.

Індекс УДК: 581.5, 592, 523.4 , УДК 592; 581.5; 523.4

Коди тематичних рубрик: 34.29.35, 34.33.15, 38.27.01

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сусуловський Андрій Степанович

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Філогенетичні та антропогенні фактори фауно- та флорогенезу модельних груп біоти України

Назва НТП англійською: Phylogenetic and anthropogenic factors of fauna- and florogenesis of model groups of Ukrainian biota

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Дослідження та розробки у галузі біологічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Аналіз різних аспектів типологічної організації біоти є дуже чутливим до вибору філогенетичної та, відповідно, таксономічної системи, в межах якої такий аналіз проводиться. Важливо забезпечити максимальну відповідність між таксономічною структурою досліджуваної групи та характером її еволюції. Проведено таксономічні ревізії модельних груп флори та фауни, зокрема вільноживучих ґрунтових нематод родини Aporcelaimidae (Enoplia), мікроартропод підродини Nipponentominae (Protura), палеогенових й сучасних комах родини Baetiscidae (Ephemeroptera), для яких описано нові для науки таксони. Здійснено таксономічну ревізію та номенклатурну валідацію назв ендемічних судинних рослин флори Українських Карпат, а також описано таксономічну та фенетичну різноманітність антропохорної складової регіональних малакокомплексів заходу України. У процесі дослідження таксономічної структури і філогенетичних зв'язків модельних груп фауни і флори було застосовано інтегративні методи аналізу морфологічної та генетичної структури організмів та методи кладистики, генофілетики, кількісного, статистичного та системного аналізу.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

- Gubanov A. P., Bakayeva S., Ebbestad J. O. R., Bogolepova O. K. The Middle Ordovician Jinonicella (Mollusca) from Belarus and Ukraine. GFF. 2022. Vol. 144. P. 1-5 DOI: 10.1080/11035897.2022.2047773
- Dvořák L., Mariychuk R., Manko P., Oboňa J., Krzemiński W., Godunko R. J. Present knowledge on Mecoptera of Ukraine. Zootaxa. 2022. Vol. 5141. P. 459-483. DOI: 10.11646/zootaxa.5141.5.3
- Godunko R. J., Alba-Tercedor J., Grabowski M., Rewicz T., Staniczek A. Cenozoic origins of the genus Calliarcys (Insecta, Ephemeroptera) revealed by Micro CT, with DNA barcode gap analysis of Leptophlebiinae and Habrophlebiinae. Scientific Reports. 2022. Vol. 12, article number 15228. DOI: 10.1038/s41598-022-18234-4
- Martynov A., Palatov D., Gattolliat J-L., Bojková J., Godunko R. J. A remarkable finding of Centroptilum Eaton, 1869 (Ephemeroptera: Baetidae) in Georgia, Turkey and Iran: one new species evidenced by morphology and DNA. European Zoological Journal. 2022. Vol. 89. P. 827-855. DOI: 10.1080/24750263.2022.2090625
- Staniczek A., Storari A.P., Godunko R. J. Revised systematics, phylogeny, and paleontology of the mayfly family Baetiscidae (Insecta: Ephemeroptera). Arthropod Systematics & Phylogeny. 2022. Vol. 80. P. 389-409. DOI: 10.3897/asp.80.e82845
- Arkhipova K.I., Murányi D., Krzemiński W., Godunko R. J. Identity of certain stoneflies (Insecta: Plecoptera) from Ukraine and Poland, with notes on available museum material from XIX-XX centuries. Bonn Zoological Bulletin. 2022. Vol. 71. P. 119-137. DOI: 10.20363/BZB-2022.71.2.119
- Gural-Sverlova N. V., Gural R. I. Variability of the phenotypic composition of Cepaea hortensis (Gastropoda, Helicidae) in Western Ukraine: in space and time. Zoodiversity. 2022. Vol. 56, No. 3. P. 243-256. DOI: <https://doi.org/10.15407/zoo2022.03.243>
- Gural-Sverlova, N. V., Pisaryev, S. M., Gural, R. I. Further and further east: Steppe land snail Xerolenta obvia (Gastropoda, Geomitridae) expands its range in Ukraine. Zoodiversity. 2022. Vol. 56, No. 5. P. 403-412. DOI: <https://doi.org/10.15407/zoo2022.05.403>
- Gural-Sverlova N., Gural R. Shell colouration and different introductions of the land snail Cepaea hortensis (Gastropoda: Helicidae) into Western Ukraine. Folia Malacologica. 2022. Vol. 30, No. 4. DOI: <https://doi.org/10.12657/folmal.030.025>
- Shayanmehr M., Kaprus' I.J., Ghobari H., Yahyapour E., Mohammadi Samani K., Yoosefi Lafooraki E., Ghajar Sepanlou M. New Pseudachorutes species Tullberg, 1871 (Collembola, Neanuridae) with a key to Iranian species of the genus. Zootaxa. 2022. Vol. 5150 (3). P. 443-450. DOI: <https://doi.org/10.11646/zootaxa.5150.3.8>
- Potapov, A.M., Beaulieu, F., Birkhofer, K., Bluhm, S.L., Degtyarev, M.I., Devetter, M., Goncharov, A.A., Gongalsky, K.B., Klarner, B., Korobushkin, D.I., Liebke, D.F., Maraun, M., Mc Donnell, R.J., Pollierer, M.M., Schaefer, I., Shrubovych, J. et al. Feeding habits and multifunctional classification of soil-associated consumers from protists to vertebrates. Biological Reviews. 2022. Vol. 97, No. 3. P. 1057-1117. DOI: 10.1111/brv.12832
- Глеб Р., Безсмертна О., Новіков А., Шиндер О., Куземко А., Бондаренко Г., Вашеняк Ю., Волуца О., Гузь Г., Данько Г., Захарова М., Калашнік К., Мойсієнко І., Пашкевич Н., Спрягайло О., Ширяєва Д. Ефемероїди флори України. Атлас-довідник. Київ: Паливода А.В., 2022. 173 с.
- Гураль-Сверлова Н., Гураль Р. Вони живуть у Львові: Наземні молюски. – Львів, 2022. – 150 с.
- Gural-Sverlova N., Gural R. Cornu aspersum (Gastropoda: Helicidae) in Western Ukraine with an overview of introduced species of land molluscs from this area. Malacologica Bohemoslovaca. 2021. Vol. 20. P. 123-135. DOI: <https://doi.org/10.5817/MaB2021-20-123>
- Gural-Sverlova N., Kruglova O. Comparative analysis of phenotypic variability of introduced land snail Cepaea nemoralis (Gastropoda: Helicidae) in two large Eastern European cities. Malacologica Bohemoslovaca. 2022. Vol. 21.

Bakhshi A., Shayanmehr M., Sharif M.M., Yahyapour E., Kaprus` I.J. A faunistic study of springtails (Hexapoda, Collembola) from Hezarjirib forests (Neka, Mazandaran) with three new records of Iran. *Journal of Insect Biodiversity and Systematics*. 2022. Vol. 8 (3). P. 395–410. DOI: 10.52547/jibs.8.3.395

Novikov A., Mitka J., Sup-Novikova M. Hot-spots of the genus *Aconitum* in the Ukrainian Carpathian Region // *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Naturae*. – 2021. – Vol. 6. – P. 7–24. DOI: <https://doi.org/10.24917/25438832.6.1>

Tajovský K., Pižl V., Čuchta P., Shrubovych J., Weiner W.M. 2022. Obituary Prof. Josef Rusek (1938-2022). *Soil Organisms*. 2022. Vol. 94, No.1. P. 1-14. DOI: 10.25674/so94iss1id179

Thibaud J.-M., Sendra A., Shrubovych J. Historical and global scale catalogue of diplurologists (1842-2019) and proturologists (1907-2020). *Bulletin de la Société entomologique de France*. 2022. Vol. 127, No.1. P. 19-36. DOI: 10.32475/bsef_2196

Гураль-Сверлова Н.В., Гураль Р.І. Фенотипічні маркери та історія інтродукції садової цепені *Ceraphea hortensis* (Gastropoda, Helicidae) до заходу України. *Наук. зап. Держ. природозн. музею. Львів, 2022. Вип. 38. С. 91-102.*

Гураль Р.І., Гураль-Сверлова Н.В. Колекція І.Т. Бакуменка в малакологчному фонді Державного природознавчого музею НАН України. *Наук. зап. Держ. природозн. музею. Львів, 2022. Вип. 38. С. 3-10.*

Гоблик К., Капрусь І., Орлов О., Рагуліна М. Трансформації угруповання колембол заплавних біотопів Закарпатської низовини під впливом осушувальної фрагментації середовища. *Вісник Львівського університету. Серія біологічна*. 2022. Випуск 86. С. 73–82.

Novikov A., Sup-Novikova M. Simple and cheap photosystem for herbarium digitization. *Plant Introduction*. 2021. Vol. 91/92. P. 50–53. DOI: <https://doi.org/10.46341/PI2021015>

Рукавець Є.В., Гуштан Г.Г. Кліщі-нотріди (Acari: Oribatida: Nothridae) у колекції Державного природознавчого музею НАН України. *Наукові записки Державного природознавчого музею*. 2021. Вип. 37. С. 57-62. DOI: <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2021.37.57-62>

Гуштан Г.Г. Гуштан К.В. Попередні результати вивчення панцирних кліщів (Acari, Oribatida) Ржищівської МОТГ. *Наукові праці Екологічної дослідницької станції «Глибокі Балики». Біорізноманіття Ржищівської міської об'єднаної територіальної громади.* / під ред. А. Куземко, Ю. Куцоконь, О. Василюка. — Вип. 2. — Чернівці : Друк Арт, 2022. С. 200–223.

Bakayeva S., Kaim A. 2022. The elusive ancestors of Neogastropoda—where we stand? From Gondwana to Laurasia: The 6th International Palaeontological Congress (Khon Kaen, Thailand, November 7-11, 2022). *Abstract Book*: 446-447.

Bakayeva S., Kaim A., Kobylinska J., Mamchur A. 2022. Paleontological collections as valuable part of natural history heritage. From Gondwana to Laurasia: The 6th International Palaeontological Congress (Khon Kaen, Thailand, November 7-11, 2022). *Abstract Book*: 82-83.

Bakayeva S., Kaim A., Nützel A. 2022. Purpurinidae: new outlook towards the family composition. In: Bergmeier, F. S., Brenzinger, B., Neusser, T. P. (eds). *Spixiana Supplement 30 A*, Munich, p. 94, doi 10.23788/SPX-Suppl30A.

Bakayeva S., Kaim, A. 2022. Early Mesozoic possible ancestors of Neogastropoda. In: Fekete, K. (Ed.): *21st Slovak-Czech-Polish Paleontological Conference (Bratislava, Slovakia, May 23–24, 2022). Field Trip Guide and Abstracts Book*, St. Geol. Inst. D. Štúr, 99–100. ISBN 978-80-8174-064-0.

Turtureanu P.D., Pușcaș M., Podar D., Balázs Z.R., Hurdu B.-I., Novikov A., Renaud J., Saillard A., Bec S., Șuteu D., Băcilă I., Choler P. Population-level functional diversity in peripheral and ecologically marginal situations: insights from the alpine sedge *Carex curvula*. *Biogeography of the Carpathians: Proceedings of the Third Interdisciplinary Symposium, Prague, 12–14 September 2022. Prague, 2022. P 43.*

- Balázs Z.R., Turtureanu P.D., Choler P., Puşcaş M., Hurdu B.-I., Novikov A., Saillard A., Bec S., Podar D. Variation and correlation of leaf anatomical traits: preliminary results in the alpine sedge *Carex curvula* across the European Alpine System. Biogeography of the Carpathians: Proceedings of the Third Interdisciplinary Symposium, Prague, 12–14 September 2022. Prague, 2022. P 48.
- Гуштан Г. Г., Гуштан К.В. До таксономічної структури панцирних кліщів (Acari: Oribatida) Київської височинної лісостепової області. Актуальні проблеми вивчення ентомофауни західного регіону України: Тези доповідей науково-практичної конференції XVI Львівська ентомологічна школа (25 жовтня 2022 р.). Львів: Державний природознавчий музей НАН України. 2022. С. 9–10.
- Гуштан Г. Г., Гуштан К.В. Панцирні кліщі (Oribatida), як об'єкти біоіндикації антропогенних факторів лук Закарпаття. Роль природно заповідних територій у збереженні природних і етнокультурних цінностей та у впровадженні цілей сталого розвитку: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (3–4 жовтня, 2019). Великий Березний: Ужанський національний природний парк. 2022. С. 91–92.
- Гуштан К.В., Гуштан Г.Г. До вивчення біотопу бабака степового (*Marmotabobak* (Muller, 1776) на предмет панцирних кліщів (Acari: Oribatida). Ужгородські ентомологічні читання–2022: Тези доповідей міжнародної наукової конференції (Україна, Ужгород, 30 вересня – 2 жовтня 2022 р.). Ужгород: "Говерла". . 2021. С. 25.
- Гуштан К.В., Гуштан Г.Г. До вивчення панцирних кліщів (Acari: Oribatida) соєвого агроценозу. Міждисциплінарні інтеграційні процеси у системі географічної, туризмологічної та екологічної науки: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 30-літтю утворення кафедри географії України і туризму у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (4–5 жовтня 2022 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка. 2022. С. 112.
- Гусак О., Капрусь І. Фауна та населення лісових і лучно-степових таксоценів колембол Східного Поділля. Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали Всеук. наук. конф. присвяченої 115-й річниці від дня народження Всеволода Ілліча Здуна, 8–11 вересня 2022 р. Львів: СПОЛОМ, 2022. С. 34–36.
- Мицак О., Капрусь І. Морфологічна мінливість сомика коричневого *Ameiurus nebulosus* (Lesueur, 1819) в озерах Пісочне та Світязь (Шацьке поозер'я). Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали Всеук. наук. конф. присвяченої 115-й річниці від дня народження Всеволода Ілліча Здуна, 8–11 вересня 2022 р. Львів: СПОЛОМ, 2022. С. 103–105.
- Савчак О., Капрусь І. Едифікаторне значення ліщини в лісових екосистемах Вігурського НП (Польща) у формуванні екологічної структури таксоцену колембол. Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали Всеук. наук. конф. присвяченої 115-й річниці від дня народження Всеволода Ілліча Здуна, 8–11 вересня 2022 р. Львів: СПОЛОМ, 2022. С. 119–121.
- Сідак С., Капрусь І. Вплив антропогенної заміни лісів у Сколівських Бескидах (Українські Карпати) на таксоцени колембол. Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали Всеук. наук. конф. присвяченої 115-й річниці від дня народження Всеволода Ілліча Здуна, 8–11 вересня 2022 р. Львів: СПОЛОМ, 2022. С. 124–126.
- Химин О., Капрусь І. Зміни структури таксоцену колембол під впливом інвазії дуба червоного на території Яворівського національного природного парку. Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій: матеріали Всеук. наук. конф. присвяченої 115-й річниці від дня народження Всеволода Ілліча Здуна, 8–11 вересня 2022 р. Львів: СПОЛОМ, 2022. С. 139–142.
- Hushtan H. H., Felipe. (2018). First records of some Oribatid mite species (Acari, Oribatida) from Ukraine. Plazi.org taxonomic treatments database. Checklist dataset <https://doi.org/10.15468/s87x87> accessed via GBIF.org on 2022-02-23.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Яницький Тарас Петрович
к. б. н., 03.00.24

Перелік осіб-виконавців

Бакаєва Софія Геннадіївна

(к. геол. н.)

Войчишин Віктор Казимирович

(к. б. н.)

Годунько Роман Йосипович

(к. б. н.)

Гураль-Сверлова Ніна В'ячеславівна

(к.б.н., 03.00.16)

Гураль Роман Іванович

(к. б. н.)

Гуштан Габріел Гаврилович

(к. б. н.)

Капрусь Ігор Ярославович

(д. б. н., 03.00.08)

Новіков Андрій Валерійович

(к. б. н., 03.00.05)

Сусуловський Андрій Степанович

(к. б. н., 03.00.08)

Шрубович Юлія Юхимівна

(к. б. н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Сусуловський А. С.

Телефон

+38 (095) 406-10-76

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

